

RĪGAS DOMES PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS
PILSĒTVIDES ATTĪSTĪBAS PĀRVALDE

Tālrunis 67105816, e-pasts: pad@riga.lv
www.rdpad.lv

Meliorācijas attīstības tematiskā plānojuma
paplašinātās darba grupas sanāksme

PROTOKOLS

2016. gada 7. oktobrī

Rīgā

Nr.2

Rīgas domē, Rātslaukumā 1, Sēžu zālē
Sanāksme tiek atklāta plkst. 9.35

Sanāksmi vada:

Ilze Purmale Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja, direktora vietniece pilsētvides attīstības jautājumos

Sanāksmē piedalās:

Inese Sirmā Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas vadītāja, pārvaldes vadītāja vietniece;

Māra

Liepa-Zemeša Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas vadītāja vietniece;

Karīna Jansone Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenā teritorijas plānotāja;

Lauma Auziņa Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenā projektu vadītāja teritorijas plānošanas jomā;

Jānis Saulītis Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenais ĢIS speciālists – teritorijas plānotājs;

Gunta Amola Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenā projektu vadītāja teritorijas plānošanas jomā;

Elgita

Beinaroviča Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas eksperte administratīvās pārraudzības jomā;

Elīta Šveica Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas vadītāja;

Kristaps Niedols	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas transporta infrastruktūras plānošanas inženieris;
Egita Gaile	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas projektu vadītāja sabiedrības līdzdalības jomā;
Guna Jankovska-Galzone	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas vides pārvaldības galvenā projektu vadītāja;
Ingrīda Žubure	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas vides pārvaldības galvenā projektu vadītāja;
Aigeja Briņķe	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas galvenā teritorijas plānotāja;
Irbe Karule	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Lokālplānojumu nodaļas galvenā teritorijas plānotāja;
Andris Ločmanis	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas galvenais telpiskās attīstības plānotājs-GIS eksperts;
Guntars Maļina	Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Projektu vadības pārvaldes Projekta „iWater” meliorators - lietusūdens pārvaldības eksperts

Citu institūciju / organizāciju pārstāvji:

Natālija Konuškina	Rīgas domes Satiksmes departamenta Transporta būvju uzturēšanas un būvniecības pārvaldes Transporta būvju uzturēšanas nodaļas galvenā lietusūdens kanalizācijas speciāliste;
Dina Krūka	Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas Teritorijas apsaimniekošanas un attīstības nodaļas vecākā referente;
Jekaterina Kotello	Rīgas pilsētas būvvaldes Arhitektūras pārvaldes Arhitektu un teritorijas plānotāju nodaļas vadītāja vietniece;
Vilis Avotiņš	Rīgas brīvostas pārvalde;
Elēna Kāpostīņa	Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes Gaisa un ūdens aizsardzības nodaļas galvenā speciāliste;
Silvija Beķere	Rīgas domes Īpašuma departamenta Nekustamā īpašuma pārvaldes zemes piekritības eksperte-teritoriālpilnotāja;
Marta Kurvīte	Rīgas domes Īpašuma departamenta Direktora biroja Projektu vadības un attīstības nodaļas projektu vadītāja-juriste;
Jānis Lejnīeks	Rīgas Austrumu izpilddirekcijas Nekustamā īpašuma nodaļas ekonomikas attīstības projektu vadītājs;
Armands Veliks	VVD Lielrīgas RVP Atļauju daļas Tehnisko noteikumu un vides informācijas sektora vadītājs;
Kaspars Lūsis	SIA “Rīgas ūdens”;
Juris Laicāns	SIA “Aqua Brambis”
Lūcija Kursīte	SIA “ELLE”;

Rūdolf Gruberts	A/S "Ceļuprojekts";
Mārtiņš Liepiņš	A/S "Ceļuprojekts";
Anatolijs Gulbis	A/S "Ceļuprojekts";
Kristīne Āboliņa	Latvijas Universitāte;
Andis Zilāns	Latvijas Universitāte, "Mežaparka attīstības biedrība";
Māris Jansons	Biedrība "Kundziņsala";
Indra Rubene	Biedrība "Kundziņsala";
Lelde Eņģele	Latvijas Dabas fonds

Sanākumi protokolē:

Solvita Kalvīte Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas galvenā projektu vadītāja sabiedrības līdzdalības jomā

Darba kārtībā:

1. Diskusijas atklāšana.
2. Iepazīstināšana ar Meliorācijas attīstības tematiskā plānojuma mērķiem, darba uzdevumu, saturu.
3. Diskusijas tēmas:
  - 3.1. Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas noteikšana applūstošajās teritorijās.
  - 3.2. Aprobežojumi meliorācijas grāvju aizsargjoslās.
4. Citi priekšlikumi.

I. Purmale atklāj sanākumi un informē par turpmākajām sanāksmēm un izmaiņām iepriekš plānotajā paplašināto darba grupu sanāksmju grafikā. Iepazīstina klātesošos ar saviem kolēģiem.

Meliorācijas attīstība ir tēma, kas Rīgā gadiem nav īsti risināta, bet tas ir jāsāk kustināt, tāpēc mēs aktīvi strādājam. Dodu vārdu L. Auziņai.

L. Auziņa sniedz prezentāciju par tematiskā plānojuma mērķiem, darba uzdevumu, saturu un diskusiju jautājumu.

Pirmais diskusijas jautājums. Teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas noteikšana applūstošajās teritorijās.

M. Jansons: Trešajā gadījumā ar lokālpilnojumu tiek mainīts. Bet viens zemes īpašnieks jau nevar ierosināt lokālpilnojuma izstrādi. Tikai pašvaldība var ierosināt vai atteikt.

L. Auziņa: Pašvaldība, protams, var atteikt ierosināt lokālpilnojumu, bet tas parasti tiek darīts, rūpīgi izvērtējot situāciju un tiek atteikts gadījumos, kad tas neatbilst augstāk stāvošajiem normatīvajiem aktiem vai pilsētas stratēģijai. Ja mēs runājam par to, ka viena zemes gabala īpašnieks nevar ierosināt lokālpilnojumu – protams, ka applūstošā teritorija nemainīsies tikai vienā zemes gabalā un prātīgāk būtu šo lokālpilnojumu izstrādāt lielākai teritorijas daļai, uzreiz ietverot visas teritorijas, kurām ir noņemts šis applūstošās teritorijas statuss.

M. Jansons: Priekšlikums – tiklīdz ir izbūvētas slūžas vai ceļš kā dambis, pašvaldība organizē lokālpilnojumu. Jo citādi sanāk, ka jūs uzliekt slogu īpašniekiem to organizēt. Un

tas ir pamatīgs apgrūtinājums. Tas gultos uz atsevišķu zemes īpašnieku pleciem. Šajā gadījumā pati pašvaldība var lokālplānojumu ierosināt.

L. Auziņa: Tas varētu būt tāds risinājums.

I. Purmale: Tas noteikti varētu būt viens no risinājumiem, vienīgas – ar pašvaldības resursiem ir tā, ka mēs nevaram garantēt, ka - tiklīdz šie pretplūdu pasākumi tiks izveikti, pašvaldība uzreiz atradīs līdzekļus, lai šādu lokālplānojumu izstrādātu. Bet tas būtu ļoti pareizi.

L. Auziņa: Šo **piefiksēju kā priekšlikumu, ka lokālplānojuma izstrādi uzņemas pašvaldība.**

M. Jansons: To vajag sasaistīt. Ja pretplūdu pasākumā tiek investēti vairāki miljoni, kas nav lēti, tad pie izmaksām ierēķināt arī lokālplānojuma izstrādi. Domāju, ka tas efektu pastiprina daudzkārtīgi. Papildus 5 % no kopējām izmaksām, bet ieguvums sabiedrībai ir krietni lielāks.

G. Maļiņa: Es domāju, ka **nevar veikt nekādus pretplūdu pasākumus, projektēšanas vai būvniecības darbus – dambi vai slūžas – bez lokālplānojuma.** No sākuma ir jābūt vīzijai, uz kuru ejam, skaidram risinājumam, kāds tas būs un šim risinājumam ir jāietver gan konkrētais pretplūdu pasākums, gan apbūves teritorijas, un tajās teritorijās nepieciešamā infrastruktūra, t. sk., inženiertīkli un viss pārējais. Tikai pēc tam var sākt kaut ko realizēt. **Nevar taisīt pretplūdu pasākumu un pēc tam taisīt lokālplānojumus un mainīt apbūves noteikumus.**

K. Āboliņa: Vai ir saliktas kopā kartes – applūstošās teritorijas un teritorijas ar paaugstinātu gruntsūdens līmeni? Vai tas ir skatīts kopsakarā? Rīgā meliorācijas problēmas pārsvarā ir radušās tādēļ, ka ir uzbūvēts, piemēram, vienkāršs ceļš teritorijā, kur ir paaugstināts gruntsūdens līmenis. Pat vienkāršs ceļš var iesēdināt daudzas mājas peļķē. Kā jūs iedomājaties būvēt pretplūdu dambjus, ja to nesajūdz kopā ar gruntsūdens līmeņa karti.

L. Auziņa: Gruntsūdens līmeņu augstums tiek ņemts vērā arī projektējot. Pareizi projektējot un pareizi veicot būvniecību, šādām problēmām nevajadzētu rasties. Citādāk mums visas teritorijas būtu applūdušas, ja katrs ceļš radītu applūdumu.

K. Āboliņa: Nav runa par applūdumu, bet par gruntsūdens līmeņa izmaiņām – bija sauss pagrabs un ir slapjš un nelietojams pagrabs.

Otrs jautājums: šajā tabulā ir uzskaitīti plusi un mīnusi, kas attiecas uz plānotājiem, sēžot pie kartes. Bet, skatoties uz reālu dabu un reālu ūdeni un procesiem, kas notiek, tad šeit nav plusi un mīnusi, kas varētu tikt skatīti ietekmes uz vidi novērtējumā un šīs teritorijas ir absolūti atšķirīgas, katrā noteiktā teritorijā, piemēram, pretplūdu dambis var radīt savādākas konsekvences. Līdz ar to šī **tabula ir papildināma tieši no iedzīvotāju apdraudējuma riska.** Viena lieta, ka mēs skatāmies uz šīm applūstošajām teritorijām kā potenciālās apbūves teritorijām, tur ir ieinteresēti pārsvarā attīstītāji. Bet tie iedzīvotāji, kas pēc tam nāks, viņi ir labticīgi, viņi iet tur dzīvot un viņi domā, ka pilsēta viņiem ir nodrošinājusi labus dzīves apstākļus. Risks – kāpēc attīstītāju spiediena pēc atļaut būvēt applūstošās teritorijās, kur reālam riskam pēc tam ir pakļauti nevis attīstītāji, bet reālie iedzīvotāji. Es esmu runājusi ar šādiem cilvēkiem, kas vienkārši nezināja, ka kaut kas tāds var būt. Paskatieties ASV pieredzi, cik daudz cilvēku tiek evakuēti. 1% applūšanas varbūtība nav 2100. gadā, tā var atnākt rīt un pēc tam 100 gadus nebūt.

L. Auziņa: Par jautājumu – bija neapplūstošs pagrabs, tagad ir applūstošs. Atļaušos apgalvot, ka šo jautājumu teritorijas plānojuma līmenī diez vai varēsīm atrisināt, jo tas ir tiešām lokālas projektēšanas jautājums un projektētāju un būvnieku atbildība, kā viņi risina būvniecības objektus.

J. Laicāns: Varu pastāstīt savu pieredzi par meliorācijas un lietus kanalizācijas sistēmām. Ja mēs runājam par teritorijām, kur kaut kādu iemeslu pēc mainās gruntsūdeņu līmenis, vislielākā varbūtība ir tāda, ka kaut kur ir aizbērta kāda caurteka un notece netiek nodrošināta no šīs teritorijas. Kāpēc tas notiek? Mēs saskaramies ar to, ka ir sadrumstalotība par meliorācijas, lietus kanalizācijas, ceļu izbūves un teritoriju attīstības koordināciju un šo sistēmu apsaimniekošanu. Likums nosaka, ka ir jāidentificē pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas, bet joprojām nav skaidrs, kā organizēt šo apsaimniekošanu un uzturēšanu. Tas šobrīd atrodas zemju īpašnieku pārziņā, un viss ir atkarīgs no viņiem. Ja kāda grāvja lejtecē īpašnieks ir aizbēris vai nav iztīrījis, tad augštecē pārējie īpašnieki var ciest. **Nākotnē ir jādomā, kā uzlabot šo apsaimniekošanas sistēmu, lai nenotiktu tādu gadījumi, kad grāvji vai caurtekas nestrādā un kādam applūst pagrabi.**

L. Auziņa: K. Āboliņas jautājums par būvniecību applūstošās teritorijās. Šāda situācija droši vien varēja izveidoties, kad nebija veikts plūdu modelēšanas pasākums. Salīdzinot spēkā esošā teritorijas plānojuma aizsargjoslu ar šobrīd pieejamiem datiem, mēs redzam, ka applūstošas ir daudz plašākas teritorijas. Līdz ar to ir radusies situācija, ka daudzās pilsētas teritorijās apbūve bija pieļaujama, pēc tam, kad stājās spēkā Aizsargjoslu likumā grozījumi, Satversmes lēmums, kas ir ar atpakaļejošu datumu un pateica, ka visas teritorijas, kas ir atļautas apbūvei un kur apbūve ir šajā ūdensobjektu aizsargjoslā, tad, protams, daudzi cilvēki bija cietēji, ja viņi bija iegādājušies zemi šādā vietā. Atbilstoši šī brīža spēkā esošajam teritorijas plānojumam un augstāk stāvošajiem normatīvajiem aktiem, jaunu būvju būvniecība applūstošā teritorijā nav pieļaujama bez pretplūdu pasākumu īstenošanas. Mēs ceram, ka jauni šādi gadījumi neatgadīsies, ja vien nenorisināsies, kā bieži tas gadās, kad īpašnieki veic būvniecību nelegāli, bez saskaņošanas. Pēc tam ir sekas.

J. Lejnieks: Jautājums par aizbērtiem meliorācijas grāvjiem. Dārziņu apkaime ir tas gadījums, kad katrs ber, kur un ko grib un to ir grūti kontrolēt. Tika minēts meliorācijas kadastrs. Kāda tad ir šī brīža situācija Rīgā? Cik grāvju ir ierakstīti meliorācijas kadastrā?

L. Auziņa: Tikai polderis, kas bija Zemkopības ministrijas pārziņā un ministrija mums ir to atdevusi ar visu kadastra karti. Vēl ir Mārupīte un galvenās noteces.

J. Lejnieks: Rīgā meliorācijas kadastra nav?

L. Auziņa: Rīgā meliorācijas kadastra nav.

J. Laicāns: Meliorācija likums nosaka, ka meliorācijas sistēmas ienešana kadastrā ir jāveic zemju īpašniekam. Diemžēl zemju īpašnieki bieži vien vai nu negrib vai arī nezina, ka viņu īpašumā ir meliorācijas sistēmas. Līdz ar, analizējot informāciju no meliorācijas kadastra, var redzēt, ka Rīgas teritorijā šobrīd ir ienesti tikai valsts nozīmes ūdens objekti. Tuvējie novadi ir bijuši aktīvāki un tur meliorācijas sistēmas ir ienestas kadastrā.

I. Sirmā: Man šķiet, ka nepieciešams paskaidrot secību, kādā veidā mēs kā plānotāji varam palīdzēt sakārtot meliorācijas problēmas Rīgas pilsētā. Šobrīd spēkā esošajā plānojumā ir kartoshēma, kurā mēs, neveicot pilsētā meliorācijas sistēmas inventarizāciju, esam iezīmējuši koplietošanas meliorācijas grāvjus. Šī piezīme – neveicot inventarizāciju – ir ļoti būtiska, jo inventarizācija ir jāveic, lai situāciju objektīvi novērtētu, un tikai pēc tam, kad katra sateces baseina robežās būs veikta šāda inventarizācija un pašvaldības nozīmes koplietošanas sistēma tiks kādā plānošanas dokumentā noteikta, tad arī īpašnieki būs informēti un viņi var savu likumā noteikto pienākumu realizēt. Kamēr šī sistēma nav identificēta, tikmēr notiek tas, kas jau iepriekš tika runāts. Ņemot vērā, ka inventarizācija maksā ļoti lielas naudas, varbūt var minēt piemēru, cik tāda sateces baseina robežās viena inventarizācija pašvaldībai varētu izmaksāt. Kādreiz pa visu Rīgas pilsētu tika veikti šādi aprēķini, summas ir ļoti iespaidīgas. Inventarizācija ir tikai pats sākums.

Nākamais solis ir pretplūdu pasākumi, kas, protams, ir jāveic kompleksi ar lietus ūdeņu novadīšanu, tāpēc pēc šī brīža plānojuma arī ir iezīmētas kompleksās plānošanas un būvniecības teritorijas, kur būtībā būvniecība nav atļauta bez šo kompleksu pasākumu veikšanas. Saprotot to, ka reālās iespējas īsti nav, pašvaldībai resursu trūkst, līdz šim brīdim īsti nav atradušies, tad būvniecība notiek, neskatoties uz to, ka nav šo pasākumu.

J. Lejnīks: Tad varbūt ir svarīgs ne tik ļoti tas lokālplānojums 3. sadaļā, bet šī te inventarizācija attiecīgam baseinam. **Tas, kurš vēlas kaut ko attīstīt, viņam ir jāveic vērtā baseina inventarizācija.**

L. Auziņa: Iespējams, ka tas tik dārgi arī varētu nemaksāt.

J. Laicāns: Tā ir pilnīga taisnība. **Pirms lokālplānojuma, ja tur ir problemātika ar gruntsūdeņu, pazemes režīmu un noteces novadīšanu, ir jāizstrādā risinājums lokālplānojuma ietvaros, kā šīs lietas risināt.** Jāskatās, lai lokālplānojumā ietvertās teritorijas aptvertu risinājumu visā sateces baseinā, kurš apkalpo šos zemes gabalus. Runājot par inventarizāciju, mans viedoklis ir tāds, ka Meliorācijas likums par šo uzmērīšanu un kadastru, manā sapratnē, ir izstrādāts lauksaimniecības zemēm un pilsētā šī kārtība varētu īsti nestrādāt. **Inventarizācija ir nepieciešama, lai apzinātu, kāds ir esošais stāvoklis, un lai izstrādātu jaunus risinājumus.**

Ja runājam par izmaksām, izmaksas ir atkarīgas no tā, cik liels ir šis sateces baseins, un cik grāvju ir jāuzmēra. Tie nebūs miljoni uz vienu sateces baseinu. Miljoni varētu būt uz visu Rīgu kopumā.

Vairāk ir jārunā par kārtību, kas būs šī organizācija, kas šos lokālplānojumu risinājumus meliorācijas, gruntsūdeņu, lietus ūdeņu kanalizācijas jomā, izstrādās. Kā tas tiks finansēts. Skaidrs, ka tas būs noteiktu zemes gabalu īpašnieku kopums, kas būs ieinteresēti šo zemes gabalu apbūvēt, un viņus interesēs šos zemes gabalus pasargāt un atrisināt no ūdens problemātikas. Šobrīd pēc likuma meliorācijas sistēmas ir jāapsaimnieko un jāuztur zemju īpašniekiem. Līdzīgi, kā tas ir sadzīves kanalizācijas un ūdens apgādes jomā, varbūt jāmeklē risinājumi, ka pašvaldība uzņemas šo pasākumu organizēt. Varbūt tas tiek uzticēts kādai pašvaldības institūcijai, kas to koordinē un dara. Līdzīgi, kā to dara "Rīgas ūdens", pilsētas teritorijā nodrošinot sadzīves notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu.

L. Auziņa: Es paskaidrošu - **par tiem sateces baseinu plānojumiem es pilnīgi piekrītu un tie tematiskajā plānā tiks iekļauti kā atsevišķa sadaļa, ka visiem šiem mikro baseiniem ir jāizstrādā lietus pārvaldības plāni. Tie, kas ir applūstošajās teritorijās, varētu tikt**

noteikts, ka tiem pirmajiem tas ir jāizdara. Varbūt mēs tāpat neizvairīsimies no šīs lokālplānojumu nepieciešamības situācijas. Ar meliorācijas sateces baseina plānojumu diez vai varēs nomainīt zonējumu. Es domāju, ka tajās vietās, kur ir šie pretplūdu pasākumi, sistēma varētu būt tāda, ka **vispirms ir baseinu plāns, pēc tam lokālplānojums** kopā ar būves būvniecību.

K. Āboliņa: Par kādu naudu ir paredzēts veikt šos pretplūdu dambjus? Ja to veic apbūvē ieinteresēts īpašnieks, kā tas notiek Sužos, bez izstrādāta lokālplānojuma, un kur vēja uzplūdos aiz dambja bija šie ūdeņi. Ja tas ir pilsētas īpašums, tad pilsētai ir iespējas kaut ko regulēt – kur būs caurtekas, kādas būs caurtekas. Ja tas ir par īpašnieka naudu, kā tas ir Sužos, viņš ļoti ātri to uzbūvē un pēc tam tur kaut ko labot nav iespējams.

L. Auziņa: Kas attiecas par tiem dambjiem, ko es minu, tie ir izstrādātajā un Rīgas domes apstiprinātajā pretplūdu aizsardzības pasākumu plānā Rīgas pilsētai un ne par vienu citu dambi šajā brīdī es nerunāju.

K. Āboliņa: Par kādu naudu tie tiks būvēti?

L. Auziņa: Šajā brīdī es to pateikt nevaru, bet visticamāk, ka tā būs pašvaldības nauda kopā ar Eiropas finansējumu. Kādas būs iespējas, tas var būt ļoti dažādi. Sužu gadījumā, tas ir ceļš, kas uzbūvēts tā, ka tagad to var interpretēt kā dambi. Tas nav iekļauts meliorācijas tematiskajā plānā, mēs apskatīsim tos dambjus, kas ir pašvaldības īpašumā un pašvaldības iniciētajā programmā. Prioritāri pret plūdiem aizsargājamās teritorijās, kuras jau nosaka esošas apbūves aizsardzībai pret plūdiem. Neviens no Rīgas pretplūdu aizsardzības plānā iekļautajiem risinājumiem nav paredzēts tikai pilnīgi jaunu teritoriju nodrošināšanai apbūvei. Atsevišķos gadījumos līdzīgs nāk situācija, kad kaut kādas teritorijas vairs nav applūstošas, no tā mēs nevaram izvairīties, bet neviens no šiem dambjiem nav paredzēts, lai aiz tā būtu jauns apbūves gabals.

K. Āboliņa: Pretplūdu pasākumos ir ne tikai dambji, bet arī teritorijas inženiertehniskai sagatavošanai, ko jebkurš saprot – 2 metri grunts, būvgružus uzber un viss kārtībā.

L. Auziņa: Būvgružus pēc likuma nedrīkst bērt.

A. Ločmanis: Papildināšu par finansējumiem. Pēdējā gada laikā RD Pilsētas attīstības departaments strādā ar LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, šajā periodā ir specifiska atbalsta mērķu programma, no kuriem punkts 5.1.1. ir pretplūdu pasākumiem. Mēs iesniedzām ministrijai visus tos variantus no Rīgas pretplūdu plāna, kuriem ir tikai viens risinājuma variants un no tiem ministrija atbalstīja un šobrīd ir iekļauts MK noteikumos pretplūdu pasākumi Bolderājā. Finansējumi tiek meklēti. Kāpēc tieši Bolderāja? Tādi bija ministrijas aprēķini, ka tas tiek akceptēts. Un mēs strādājam, lai šo projektu realizētu pēc iespējas kvalitatīvāk un pilsētvidei integrēti. Lai gan no šī projekta labiekārtojums nav attiecināmās izmaksas, to segs pilsēta.

J. Kotello: Ja mēs runājam par trim variantiem, kurā brīdī var apbūvēt tās teritorijas, kas ir applūstošas dabas pamatnes, no Būvvaldes viedokļa jābūt skaidrībai, kurā brīdī šī teritorija tiešām neapplūst un cik daudz applūst. Primāri ir jābūt projektam, plus lokālplānojumam ar stingru realizācijas kārtību, kurā nodefinētas, kāda veida būves, cik lielā

apmērā, kurā vietā, kuras teritorijas pēc grāvju iztīrīšanas var tikt uzskatītas par apbūvējamām. Ja šis baseins ir pietiekoši liels, tās būves, kas ir jāizbūvē, lai applūstošās teritorijas samazinās, **lokālpānojumā būtu jānorāda kārtība, kurā brīdī, pēc kuru būvju izbūves, kādas teritorijas ir apbūvējamas. Kādā veidā teritorijas attīstītāji spēj pierādīt, ka šīs teritorijas vairs neapplūst.**

L. Eņģele: Par kartēm, kuros gadījumos mainīt zonējumu pēc tam, kad vairs neapplūst, **ļoti svarīgi ir saglabāt dabas pamatnes teritorijas vietās, kur dabas pamatne ir dabiska un nesabojāta.** Piemēram, glābjot reāli esošu apbūvi, tiek nodalīts arī kāds palienu pļavas gabals vai meža gabals, kur nav esoša apbūve un dabas vērtības, tad arī pēc šī dambja izbūvēšanas, lai arī šī vieta neapplūst tik bieži vai neapplūst vispār, būtu jā saglabā dabas pamatnes.

Plānojot zonējumu, svarīga ir reālā situācija dabā un dabas vērtības, kādas tur ir.

Ļoti rūpīgi jāskatās, **plānojot apzīmējumu – teritorija, kurā esošā apbūve jā aizsargā pret plūdiem. Lai tā tiešām būtu reāli apbūvēta teritorija ar esošu apbūvi.** No vēstures daža cita pašvaldība “izgāzās”, mēģinot pasniegt neapbūvētas teritorijas kā apbūvētas, kas jā pasargā no applūduma. Ceru, ka Rīga būs uzmanīga un prātīga šajā ziņā.

L. Auziņa: Šķiet, ka L. Eņģeles priekšlikums arī ir lokālpānojuma vai kāda cita detalizēta dokumenta plānošanas procedūra, kurā var vēlreiz pārskatīt atļauto izmantošanu un analizēt kontekstā ar ietekmi uz vidi.

L. Auziņa sniedz prezentāciju.

L. Auziņa: Lūdzu darba grupas viedokli par aizsargjoslu likuma pieļauto funkciju applūstošajā teritorijās.

A. Ločmanis: Es domāju, ka pirmais variants, jo pieredze rāda, ka visi RD Pilsētas attīstības departamenta mēģinājumi paredzēt vietas, kur būs jahtu ostas, beigušies ar to, ka pēc mēneša kāds grib jahtu ostu būvēt tieši citā zemes gabalā. **Es domāju, ka tas apgrūtinājums - izstrādāt lokālpānojumu – ir zināmā mērā papildus stimuls investoram izskatīt šo ieceri nopietni.**

G. Maļina: Man ir neliela pieredze ar jahtu ostām. **Man ļoti grūti iedomāties jahtu ostu jeb piestātņi bez kārtīgām būvēm.** Tāpēc A. Ločmaņa priekšlikums ir ņemams vērā, jo tur ir vajadzīgas ēkas, lai šo jahtu ostu apkalpotu. Tur var palikt apakšā birojus un noliktavas.

L. Eņģele: Es arī **piekrītu variantam par lokālpānojumu, bet varētu būt izņēmumi abos virzienos,** ja tā vieta ir tik skaidra, ka no vienas puses tur jau ir kaut kādas vecās piestātnes paliekas un vieta stratēģiski ir ļoti piemērota jahtu ostai un skaidrs, ka tā ir ļoti laba un no dabas nekā nav, tur varētu plānot uzreiz.

Otra galējība varētu būt, ja tā ir tik dabiska vieta, ka tur ir dabas vērtības un vieta jahtu ostai ir tik nepiemērota priekš nopietnas stratēģiskas kuģošanas, tādā vietā vispār neparedzēt būvēt jahtu ostu.

Neskaidrā gadījumā lokālpānojums, bet skaidrā vietā vai nu vispār neparedz vai liek punktu kartē un paredz, ka tur jahtu ostai ir laba vieta.

J. Lejnieks: Maza atkāpe. Kopš 1980. gada Olimpiskajām spēlēm, bija priekšlikums Rīgai sarīkot olimpisko regāti. Toreiz Rīgas ierēdņi bija ļoti neatsaucīgi un regāti rīkoja Tallina.

A. Veliks: Jāņem vērā tas, ka “Vecdaugava” ir dabas liegums. Kā tas saskan kopā ar dabas aizsardzības plānu? Kā tas ies kopā ar to pretplūdu risinājumu pasākumu, kas ir paredzēts Vecdaugavas dienvidu daļā? Vai būs iespējama jahtu satiksme?

L. Auziņa: Jūs runājat, vai būs kuģojamas slūžas.

L. Auziņa sniedz prezentāciju par otro diskusijas jautājumu “Aprobežojumi meliorācijas grāvju aizsargjoslās”.

G. Maļina: Aprobežojumu joslu samazinājums noteikti ir apsveicams un es domāju, ka visi zemju īpašnieki būs priecīgi, ja būs papildus 7 metri, kur izvērsties.

Es vairāk uztraucos par šiem 3 metriem no grāvja kants augšējās malas. Es redzu potenciālus zemju īpašniekus, kas šo kanti bīdīs projām, piebērs zemi un mēģinās kaut kā nostiprināt grāvi, lai kanti dabūtu vēl tālāk. Te tomēr vajadzētu izstrādāt citu metodoloģiju, kā šim grāvim noteikt aizsargjoslu, jo grāvji ir ļoti dažādi un ūdens teces mums ir ļoti nepastāvīgas, tās tek un izskalo krastus un kantes mēdz iebrukt, parādīties, pazust nenosakāmu apstākļu dēļ. **Domāju, ka šai aizsargjoslai būtu vairāk jābūt piesaistītai ūdensteces asij, centram. Lielumu vajadzētu noteikt vai nu šī paša sateces baseina izpētes rezultātā vai modeļa ietvaros, un tas varētu būt atkarīgs no grāvja dziļuma.** Ja apsaimniekotājam pietiek šie 3 metri, tad tiem vajadzētu nākt klāt pie minimālā platuma grāvim. Katrs grāvis tiek rēķināt, izejot no hidrauliskiem parametriem – tiem ir slīpums, platums, šķērsgriezums un tā mala var būt tik nepastāvīgs lielums, ka mēs nonāksim pretrunā.

L. Auziņa: Es jau minēju, ka meliorācijas sateces baseinu atsevišķie plāni tiks iekļauti tematiskajā plānojumā, cerams, ka tas gūs domes atbalstu. Varbūt pamazām šādu baseinu plānu izstrāde aizsāksies. Iespējams, ka tas process var prasīt vēl 10 vai 15 gadus, lai reāli būtu. Jautājums, ko mēs darām šajā laika periodā līdz tam? Vai tas nozīmē, ka priekšlikums ir saglabāt esošos 10 metrus? Kāds ir labākais risinājums? Mums ir tiesības noteikt šo joslu platāku.

I. Sirmā: Vēlos uzdot jautājumu SIA “Aqua Brambis” speciālistiem. Vai es pareizi saprotu, ka meliorācijas kadastra robežai būtu jāsakrīt ar visas joslas platumu. Kas būs robeža, ko iekļaus meliorācijas kadastrā?

J. Laicāns: Šobrīd meliorācijas kadastrā ienes asi, par aizsargjoslām nerunājot. Būtībā – ienešana kadastrā ir formāls pasākums, manā izpratnē. Jebkurā gadījumā ir jāapzinās, kā šajā sateces baseinā, kāda šim grāvim ir nozīme, kāds ir tā konstruktīvais risinājums, no tā izriet viņa aizsargjosla un apkopošana. Jāatceras, ka ir tādas ūdens teces, kuras balansē uz dabīgās ūdens teces nozīmi un tad var sākties runa par to, ka viena no grāvja ūdens teces malām varētu būt arī apaugusi.

L. Auziņa: Šobrīd teritorijas plānojumā tos ūdens objektus, ko mēs esam identificējuši kā tos, ka jau robežojas ar ūdens tecēm, mēs esam klasificējuši kā mazās upītes vai arī kā ūdens objektus. Tas nozīmē, ja tajos ir pietiekami liels ūdens daudzums, kas ir pastāvīgs, tad teritorijas plānojumā tie, visticamāk, būs ar ūdens zonējumu. Tas nozīmē, ka ap tiem tiks

noteikta 10 metru aizsargjosla, atbilstoši Aizsargjoslu likumam. Varbūt jārunā par atsevišķu grāvju fiksēšanu, kur zināms, ka tiem ir potenciālā vērtība

K. Āboliņa: Man bija tieši tāds pats priekšlikums un papildinājums – **varbūt var ietver nogāzes slīpumu, jo ūdens tiešām ir ļoti laba ainaviska vērtība pilsētā** un no lietotāja puses skatoties, šis nogāzes slīpums līdz krantij ir ļoti būtisks, lai to pārvērstu no bīstama bezdibeņa veida objekta par sabiedrībai lietojamu pastaigu vietu, kur nav bīstami, lai bērnu netuvotos malai.

L. Auziņa: Jautājums, vai visus grāvju nepieciešams padarīt par publiskās infrastruktūras tīklojuma daļu? Ļoti ievērojams grāvja slīpums ļoti paplašina šī grāvja teritoriju. Mums tas ļoti rūpīgi jāizvērtē.

G. Maļina: **Aizsargjoslu likumā ūdens objektā ekspluatācijas aizsargjoslu nosaka atkarībā no iebūves dziļuma.** Ir divas kategorijas – līdz diviem metriem ir trīs metri ekspluatācijas aizsargjosla; virs diviem metriem ir pieci metri ekspluatācijas aizsargjosla. **Varbūt kaut ko līdzīgu var arī grāvim.**

J. Laicāns: Atbildot uz jautājumu par grāvja slīpumu. Grāvja slīpums ir atkarīgs no caurteces, cik jānovada un grunts apstākļiem. Ja grunts ir ar lielu slīpuma leņķi, tad jānostiprina ar lielāku proporciju. Ūdens teces pilsētā var izbūvēt, ieliekot kanālos, cauruļvados. Tas arī ir iespējams. Ir vēl jautājums par to, ka dažās grāvja vietās var būt paplašinājumi un ieplakas, kuras var tikt izmantotas pieteces regulēšanai. Tad tas veidojas par dīķītim, varbūt līdz galam nav dīķis, bet ir platāks.

I. Sirmā: Izskatās, ka šeit būtu nepieciešama lokāls sateces baseinu plānojums. Analizējot katram grāvim lokālā situācijā nepieciešamo šķērsprofilu, nosakot tehniskos parametrus, izejot no kuriem mēs nosākām buferzonu. **Mums šodien ir jāvienojas. Mēs esam pārejas periodā, mums ir jārada vispārīgas prasības šim pārejas periodam, kamēr nav veikta katra sateces baseina apsekošana un izplānošana.** Šodien mēs prezentējam priekšlikumu par trim metriem, kas ir vispārīgam gadījumam. Raugoties no šī skatu punkta, ka mums nav zināmas ne grāvju nozīmes, ne parametri, šo priekšlikumu vajadzētu aplūkot šādā veidā.

L. Enģele: Piekrītu gandrīz visam iepriekš teiktajam. Tas, manuprāt, bija ļoti labs priekšlikums par vispārīgajām prasībām, un ka ir nodalītas dabiskās un vispār nozīmīgākās ūdens teces. **Pārejas periodā tas būtu labs risinājums, ka plānojumā nodalīt visu, cik vien var to, kas ir nopietnāks – dabiskās, daļēji dabiskās, lielie maģistrālie grāvji, kuriem ir 10 metri un viena īpašuma grāvim vai grāvim dārziņu kolonijā lai ir 3 metri. Tad ar lokālplānojumu var mainīt un grozīt pēc vajadzības.**

Piebilde par teces ielikšanu kanālos un trubās, bet **varbūt, ka Rīgā ir kāda vieta, kur vēsturisko iespējams upīti izvilkst no trubas.** Nepateikšu nevienu konkrētu piemēru, bet ir bijušas agrāk diskusijas par mazām upītēm. **Tieši šīs te upītes un ja vēl iet cauri pašvaldības zemei, šīs lielākās teces varētu būt ainaviskie un publiskie elementi.** Bet tas, kas ir vienā īpašumā susinātāj grāvis, lai tas ir privāts. Un ja tas ir grāvis, nevis drene, ļoti labi.

J. Kotello: No būvniecības viedokļa – **tikko, kā būs samazināta aizsargjosla, visi maksimāli mēģinās izmantot šo samazinājumu. Ja no 10 metriem mēs nepamatoti samazinām līdz trim metriem, pēc tam būs gadījumi, kad būs jau uzbūvētas mājas šajos 3 metros.** Kamēr

mums nav sateces baseina plāns izpētīts, mēs saglabājam 10 metrus, un kad būs izpētīts, tad varam samazināt.

Vēl jautājums no vides aizsardzības viedokļa. **Vai mēs griba pieļaut trīs metru aizsargjoslā degvielas uzpildes stacijas, atkritumu glabāšanas poligonus?**

L. Auziņa: Mēs varam noteikt šādām atsevišķām vietām prasības novietot tālāk.

J. Kotello: Ja mēs nepamatoti samazinām šo aizsargjoslu un nav saprotams, kāpēc samazinām un vienkārši ļaujam būvēt tuvāk, to noteikti izmantos un pēc tam, kad gribēsim palielināt, būs pretestība.

L. Auziņa: Pamatojums ir bāzēts uz situācijas analīzi, ka ļoti bieži tieši dēļ šī ļoti ielā aprobežojuma, ko uzliek grāvis, ņemot vērā – centrālā ass, slīpums un vēl 10 metri, šādu grāvi pārkārtot citā vietā vai pie tā organizēt būvniecību, ir diezgan sarežģīti. Līdz ar to zemju īpašnieki bieži izvēlas to ievietot caurulēs. RD Mājokļu un vides departaments arī varētu pateikt, ka šādi priekšlikumi nāk diezgan bieži. Samazinot šos apgrūtinājumus, būtu lielāka iespēja, ka grāvji tiktu saglabāti atvērtā veidā.

J. Lejnieks: Ļoti labs priekšlikums par pārejas periodu. Ja mēs veidojam jaunus grāvjus, tad varam sapņot par grāvi kā publiskās infrastruktūras tīklojuma sastāvdaļu. Piemēram, Dārziņu apkaimē – atradīsiet visu ko, cilvēki ir pāļus sadzinuši, gandrīz stāvkrastus izveidojuši. Situācijas ir ļoti dažādas. Ir jāiziet no inventarizācijas.

Vēl vien lieta – ir amizanti – lielo koku stādījumi. Lielos kokus neviens nestāda. **Vajadzētu pateikt, ko darīt ar lielajiem kokiem, kas jau aug tajos trīs metros**

L. Auziņa: Doma bija – nestādīt tik lielus kokus, ka pēc tam tie jācērt ar koku ciršanas atļauju, lai varētu iztīrīt grāvi.

M. Jansons: Vēlos piebilst – nav tāda lieta, kā nepamatots samazinājums, var būt nepamatoti pārāk plaši noteikts. Tas tomēr ir īpašumtiesību aprobežojums. Jautājums ir par samērīgumu. Ja pašvaldība nosaka to aprobežojumu, tam obligāti ir jābūt pamatotam.

Otrs – Kundziņsalā ir paredzēta meliorācijas sistēma un tur diezgan plašs tīkls būs ar meliorācijas cauruļvadiem. **Manuprāt, tur 3 metri būs pārāk ierobežojoši vai arī tur jāparedz, ka aizsargjoslā var celt palīgēkas un žogus.**

L. Auziņa: Slēgtai kanalizācijas sistēmai trīs metru aizsargjoslā ir citi ierobežojumi, tur ir citādāki aprobežojumi.

M. Jansons: Tur būtu svarīgi to ņemt vērā. Šobrīd projektēšanas tiek laistas pārsvarā gar zemes gabalu robežām, bet tas nozīmē, ka tur ir žogi un pēc tam teikt iedzīvotājiem, ka tur nevar uzcelt šķūnīti, kaut patiesībā pusmetru dziļumā esošai trubai šķūnītis neko nevar izdarīt. Galvenais, lai tur var piekļūt, nomainīt, iztīrīt.

L. Auziņa: Šajā gadījumā, atbildot uz jautājumu par slēgtajām sistēmām, tos aprobežojumus nosaka Aizsargjoslu likums, tos mēs ar teritorijas plānojumu nekādā veidā nevarēsim ietekmēt.

M. Jansons: Pilsētās, kā Jūs teicāt, meliorācijas sistēmām nav noteikti meliorācijas aprobežojumi. Tās ir meliorācijas sistēmas.

L. Auziņa: Slēgtai sistēmai ir. Šī tematiskā plānojuma un normatīvo aktu izpratnē meliorācijas sistēma ir atvērto grāvju sistēma. Mums ir jāvadās no normatīvo aktu regulējuma. Tur, kur mums nav dotas tiesības izmainīt aizsargjoslas vai mainīt aprobežojumus, tur mēs nedrīkstam to darīt. Jūsu minētais gadījums, ka viens zemes gabala īpašnieks uzcelš šķūnīti, otrs uzcelš un tad tiešām tas trīs metru traktors, kuram vajadzēs rakt, ja būs pārplisusi caurule, diez vai tiks klāt. Aizsargjoslām ir kaut kāds loģisks pamatojums, kāpēc tās ir noteiktas. Tīri no drošības un apkopšanas viedokļa.

M. Jansons: Trīs metri uz katru pusi – tas nozīmē – tā ir sešu metru josla. Caurule ir tāda, ka ar rokām var izrakt – pus metra dziļumā. Tur es neredzu to nepieciešamību.

I. Sirmā: Šī diskusija šobrīd ir lieka, tas ir priekšlikums likuma grozījumiem. Šeit mēs varam runāt tikai par priekšlikumiem jaunajam teritorijas plānojumam. Aizsargjoslu likumā nav noteikta aizsargjosla pilsētās ap koplietošanas nozīmes pašvaldības grāvjiem, tāpēc mēs to saucam par aprobežojumu. Kas attiecas uz slēgto sistēmu, tur viss ir likumā regulēts un pašvaldībai vienkārši nav tiesības neko mainīt.

J. Kotello: Piebilde par šķūnīšiem. Jebkurai inženierkomunikācijai nevar virsū likt apbūvi tieši tā iemesla dēļ, lai būtu to vienkāršāk apkalpot un avārijas situācijas nomainīt. Žogu slēgtajai meliorācijas sistēmai drīkstēsiet likt, bet apbūvi gan ne.

K. Āboliņa: Ja es būtu attīstītājs – ja man nav aizliegts likt meliorācijas grāvi caurulē, kā pāreja no 10 metriem uz trīs metriem man kaut ko var ietekmēt. **Ja būs trīs metru aizsargjosla, kā tas samazina manu vēlmi to ielikt caurulē?** Ja es vēl trīs metrus varu iegūt. Ja mēs neaizliedzam, tad tie atkal ir zaudēti kvadrātmetri.

Otrs – ko pilsēta ļoti labi varētu izmantot motivācijai, lai iedzīvotājiem nav nekādu šaubu, kāpēc ir vajadzīgas atvērtās ūdens teces, ir Eiropā pielietota prakse pretplūdu pasākumiem un lielajiem nokrišņiem – ūdenim vajag vietu! Tas ir visnormālākais pamatojums, kāpēc grāvjiem ūdens noteksistēmām ir jābūt atklātām, jo lielu nokrišņu gadījumā tie ir papildus telpa un atslōgo daudz ko.

L. Auziņa: Papildinot K. Āboliņas teikto – Eiropā par lietus ūdeņu uzkrāšanu tiek piemērots maksas tarifs. Līdz ar to iedzīvotāji ir daudz ieinteresētāki uzkrāt lietus ūdeni savā teritorijā, lai nebūtu jāmaksā par šo pakalpojumu.

K. Āboliņa: Tad **priekšlikums Rīgā ieviest šo lietus ūdens uzkrāšanas maksu.**

Otrs priekšlikums pēc tā visa, kas ir dzirdēts – **Tematiskajā plānojumā noteikt prioritāro kārtību, kur pirmais punkts ir izstrādāt šo inventarizāciju, lai nepārdomāti neattīstītu tālāk.** Tas ir prioritārais punkts, kas ieliekam investīciju plānā vai citā dokumentā. Lai ir skaidras asis, leņķi, slīpumi u.c.

L. Auziņa: Es jūtu, ka no kopējās diskusijas mēs neesam guvuši apstiprinājumu nevienam no variantiem – vai saglabāt vai sašaurināt aprobežojuma joslu. Domāju, ka pie tā vēl būs jāatgriežas vai nu tematiskā plāna apspriešanas laikā vai pēc tam.

E. Kāpostiņa: Papildinājums **par dīķīšiem, kas ir mazāki par 0.1 ha, un kas arī pilda šīs funkcijas. Tiem nekur nav noteikta aizsargjosla.** Aizsargjoslu likumā ir tikai par lielākiem, kā 0,1 ha – 10 metri.

Par tiem, kas ir aprobežojumu aizsargjoslās – kādus žogus drīkst uzstādīt un cik tālu no krants, jo šobrīd žogi šķērsām krustām un pie grāvja nav iespējams pat ar kājām nokļūt.

L. Auziņa: Par žogiem mēs varam izrunāt kādā darba grupā, tad tajos trīs metros būtu jābūt aizliegumam žogus izvietot, lai tehnika varētu apkalpot.

Par ūdens objektiem, kas ir mazāki par 0,1 ha – jaunajā teritorijas plānojumā mēs kartējām visus ūdens objektus, kas ir lielāki par 0.1 ha - atbilstoši vispārīgajiem teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Bija pat atsevišķi mazi dīķīši. Es domāju, cik lielā mērā mums ir iespēja atrunāt?

I. Sirmā: Es saprotu, ka mēs koncentrējamies uz meliorācijas grāvjiem, bet patiesībā runa ir arī par mazajiem dīķīšiem, kuros arī tiek uzkrāti virszemes ūdeņi zemes gabala robežās – uz tiem arī varētu tikt attiecināms tas pats aprobežojums, kas uz grāvjiem. Ir cits priekšlikums?

E. Kāpostiņa: Vēlos papildināt, ka šie dīķīši ir ne vienmēr tikai viena īpašuma robežās. Tie apkalpo divus, trīs, četrus un vairākus īpašumus.

I. Sirmā: Tas nemaina aprobežojumu.

L. Auziņa: Ja tas ir viena zemes gabala īpašumā, tad zemes gabala īpašnieks ir atbildīgs par to, kā to apkopt. Tajā gadījumā, kad tie ir vairāki, tad ir tā – ja viens ir piebūvējis klāt un notece samazinās vairāk...

I. Sirmā: Kāds būtu nosakāms aprobežojums?

L. Auziņa: Trīs metri. To mums būtu jāregulē ar apbūve noteikumiem, jo kartogrāfiski pa visu Rīgu mēs nekādā veidā nevarēsīm izdarīt.

J. Kotello: Veidosies situācijas, kad cilvēks būs izracis savā dārzā mazu dīķīti un tad tam tiks noteikta trīs metru aizsargjosla. **Varbūt jāskata ir platība?**

L. Auziņa: Varbūt to ņemt vērā nevis attiecībā uz dīķīti, kas atrodas vairāku zemes gabalu robežās, nevis viena zemes gabala.

E. Kāpostiņa: Es domāju – ja tas apkalpo vairākus zemes īpašumus, kas nav viena īpašuma robežās. Tādu ir diezgan daudz, kad īpašnieki vienojas un izrok divos, trīs, četros zemes gabalos - tad ir trīs metri.

I. Purmale: Varbūt ir kāds jautājums, par ko šodien neesam runājuši? Kas būtu svarīgi par meliorācijas tēmu?

J. Kotello: No būvvaldes viedokļa – ja ir atļauta vai nodefinēta inženiertehniskā sagatavošana - ņemot vērā, ka uz doto brīdi mums jau ir problēmas saprast, kas īsti ir inženiertehniskā sagatavošana. Piemēram pretplūdu pasākumi – kāda veida pretplūdu pasākumi būtu jāveic

viena zemes gabala īpašniekam, lai veiktu apbūvi. Vai, piemēram, viņam ir esoša apbūve, kura ir jāaizsargā pret plūdiem. Varbūt ir jāmin, kāda veida pasākumi ir veicami, lai varētu uzskatīt, ka viņi to ir izdarījuši.

L. Auziņa: Šis ir viens no smagākajiem jautājumiem. Cik mēs esam diskutējuši ar mūsu ekspertiem darba grupās, neizskatās, ka šobrīd ir kāds alternatīvs risinājums. Šīs teritorijas, kas ir noteiktas teritorijas plānojumā, tiešām ir kompleksas plānošanas teritorijas, kur ir diezgan sarežģīti viena zemes gabala robežās šos pasākumus veikt. Uz tiem attiecas kompleksie pasākumi - izstrādājami meliorācijas sateces baseina ietvaros. Problēma ir tā, ka nekad vienam zemes gabala īpašniekam nav ne vēlmes, ne līdzekļu, lai varētu to izstrādāt plašākai teritorijai. Šobrīd pārejas posmā mēs neredzam risinājumu, kā varētu pateikt, ka garantēti šis cilvēks ir izpildījis prasības.

J. Kotello: Jautājums par grunts uzbēršanu. Ir atrunāts, ka drīkst uzbērt grunti, noteikts augstums, ar noteikumu, ka netiek pasliktināts melioratīvais stāvoklis blakus zemes gabalos, kuru arī mēs nevaram izvērtēt.

L. Auziņa: Arī par šī teritorijas izmantošanas un apbūves punkta sarežģīto piemērošanu mēs esam informēti. Bija vairāki ierosinājumi, par kuriem pagaidām vēl nav īsti skaidrība, kā to varētu darīt. Vai nu nosakot, ka zemes uzbēršana ir nosakāma tikai gadījumos, ka to var izdarīt viena kvartāla ietvaros vai kompleksai teritorijai, kurai tas tiek darīts vienlaicīgi. Arī zemes augstuma atzīmes mēs teritorijas plānā nevaram noteikt, tās ir nosakāmas tikai topogrāfijā, mērogā 1:500. Teritorijas plānojuma izstrāde ir mērogā 1:10 000. Tik komplicētu informāciju par katru zemes gabalu, lai pēc teritorijas plāna var saprast, vai šeit drīkst uzbērt vai nedrīkst, mēs nevaram iedot

J. Lejnīks: Nosacījums – ja nepasliktina blakus gruntsgabalus – ir diezgan apšaubāma. Mēs labi varam saprast – ja mēs uzberam vienā vietā, tad tas notecēs no augstākās uz zemāko. Tā ir pēdējo 25 gadu politika Dārziņos, ka tā vietā, lai mēs meliorācijas sistēmu sakārtotu, mēs atļaujam bagātākajiem uzbērt savu gruntsgabalu un uzlabot savus dzīves apstākļus. Ir jāsāk no otra gala – ar meliorāciju. **Varbūt šobrīd vispār nekur neko nedrīkst uzbērt?**

L. Auziņa: Daļēji varu teikt, ka tādām vajadzētu būt meliorācijas plānojuma galvenajam uzstādījumam, ka ir jāsāk ar meliorācijas sistēmas sakārtošanu un savā ziņā šis būvniecības īstenošanas apgrūtinājums varētu būt tas, kas veicinās pašvaldību vairāk investēt meliorācijas sistēmā, jo šobrīd noteikumi ir tādi, ka ir diezgan viegli atbildību uzlikt uz īpašnieka pleciem, lai gan faktiski viņš to nevar īstenot.

L. Enģele: Vēlos piebilst par uzbēršanas augstumu – varbūt var paskatīties piemēru no citām pašvaldībām – citi ir minējuši konkrētus ciparus. Vēl viņi ir rakstījuši, ka nedrīkst uzbērt visu gruntsgabalu, bet uzbērt tieši zem būves. **Šāda uzbēršana, manuprāt, varētu būt tikai risinājums kādā konkrētā vietā, kur tiešām ir neliela, lokāla vajadzība.** Nekādā gadījumā nekāda uzbēršana visā gruntsgabala platībā, kvartāliem. Ar inženiertehnisko sagatavošanu Aizsargjoslu likums nepieļauj novērst applūšanu. Ja ir jāgatavo vesels būvlaukums, tad tur nav esoša apbūve, tur nekas nav jāaizsargā.

L. Auziņa: Inženiertehniskā sagatavošana, protams, ne vienmēr ir teritorijās, kas ir applūstošas. Ir arī noteikta kā aizsargjosla. Ir atsevišķas teritorijas, kur ieplaku dēļ vai reljefa

dēļ ir šis gan augstais gruntsūdens līmenis, gan lietus gadījumā veidojas uzplūdi. Tur paaugstināšana varētu būt, bet neattiektos aprobežojumi, kas ir Aizsargjoslu likumā noteikti. Vai G.Maļina vai J. Laicāns var komentēt par iespēju noteikt konkrētus uzbēršanas augstumus.

J. Laicāns: Man viedoklis – es piekrītu kungam, kurš minēja piemēru par Dārziņiem. Ir jālūkojas tajā virzienā, ka šie līmeņi ir nosakāmi tikai pēc lokālu baseinu izstrādāšanas. 30 cm dažādos apstākļos var dažādi ietekmēt visu to teritoriju. Mēs Rīgā vairāk saskaramies ar relatīvi plakanu reljefu un tur arī 10 un 5 cm var ietekmēt applūšanu. **Domāju, ka tiešām vajadzētu pievērsties meliorācijas sistēmas sakārtošanai, izstrādājot plānus pa sateces baseiniem, skatīties to integrēti ar applūšanu, applūstošām teritorijām, lietus kanalizāciju un pārējo infrastruktūru un tad ļaut būvēt.**

G. Maļina: Par to 2 metru gruntsūdens dziļuma nepieciešamību zem plānotās apbūves teritorijām – šī norma nāk mums mantojumā no padomju laikiem, no padomju normatīviem un tā mēs līdz šim esam ar to dzīvojuši, kā nu kurš to ievēro. L. Auziņa sākumā minēja, ka, iespējams, varam par to parunāt.

L. Auziņa: Tematiskajā plānā varētu ietvert rosinājumu diskusijai ar atbildīgo ministriju, par to - vai un cik šī norma ir pamatota. Ārvalstu pieredze liecina, ka būvniecība paaugstinātās gruntsūdens teritorijās ir pieļaujama, veidojot atbilstošus hidroizolācijas un citus pasākumus. Mēs arī redzam, ka tās teritorijas, kas kartē ir košās krāsās, ir apbūvētas. Būvniecība šajās teritorijās notiek. Drīzāk nedrīkstētu atstāt ignorētu šo faktu, ir jādomā pie stingrākiem nosacījumiem, lai neveidotos situācijas, par kurām iepriekš runāja K. Āboliņa, ka nepiemērotas būvniecības gadījumos, ignorējot gruntsūdens līmeni, tiek apdraudētas blakus esošās teritorijas. Drīzāk reaģēt uz reālo situāciju.

M. Jansons: Vēlos paturpināt par uzbēršanu. **Pārāk nevajag aizrauties ar visāda veida aizliegumiem.** Man ir viegli iedomāties, ka puse Rīgas privātmāju gabali ir nedaudz zemāka vieta, kur lietus laikā ir dubļi, gribētu paaugstināt par 10 vai 15 cm. Ja uztaisa noteikumus, ka visam kvartālam jātaisā meliorācija pa 40 000 eiro. Tas būs neadekvāti. Tur ir ļoti smalka līnija. Ticu, ka ir dažas vietas, kur kaimiņu gabalu padarīs slapjāku, bet tas, bet ja tādi ir 10 gadījumi uz visu Rīgu, pārējiem nevar likt.

L. Auziņa: Tas ir projektēšanas jautājums. Šādi gadījumi nav mazums. Katru būvniecību veicot, tiek veikta teritorijas sagatavošana un ļoti bieži tiek mainīts teritorijas reljefs. Tas, kas ir būtiski, punkts – nepasliktināt situāciju blakus zemes gabalos – attiecas arī uz virsmas planēšanu, bet tas nozīmē tā, ka jūs kritumus veidojat tā, lai ūdens paliek jūsu teritorijā, bet varbūt nevis tajā vietā, kur gribat māju vai pievedceļu būvēt, bet tajā vietā, kur ir dīķītis vai tml. Tā ir teritorijas labiekārtojuma sastāvdaļa – vertikālais plānojums – normāla sadaļa un arhitekti ir informēti par to, kā tam ir jāizskatās. Normālā situācijā, kur nav ļoti paaugstināts gruntsūdens līmenis vai lietus gadījumā neuzkrājas, tai nevajadzētu būt nekādai problēmai un tas pat nebūtu uzskatāms par īpašu aprobežojumu.

M. Jansons: Vēl ir Civillikums, kurš arī nosaka, ka nedrīkst tā darīt. Tas regulējums jau ir. Varbūt kaimiņš pat pēc 10 gadiem nepamana, ka viņam viens stūris mitrāks. Citam, kuram tas ir svarīgi – prasīšu, lai izmaina. Civillikums to atļauj. Varbūt tas ir risinājums.

J. Laicāns: Iepriekšējais runātājs aizskāra diezgan būtisku tematu par izmaksām. Mums veidojas situācija, ka kādā no neattīstītiem rajoniem, kurš ir sadalīts neskaitāmos zemes gabalos, ir kāds pirmais pionieris, kurš grib būvēt un tad viņam ir prasība izbūvēt visu grāvju sistēmu, ūdeni, kanalizāciju. Un tad viņam šis pasākums vairs nešķiet interesants. Pašvaldībai būtu jādomā, kā nākotnē rīkoties ar šīm situācijām, lai neveidotos tādi apstākļi. Iedzīvotāji, kas grib būvēties konkrētos rajonos, viņu gabali atrodas sateces baseinā un tur veidojas kaut kāda sistēma. **Sistēmas izmaksas būtu jādala uz īpašniekiem proporcionāli viņu gabalu lielumiem, līdz ar to viņi būtu līdzatbildīgi tajā, kur viņi būvē un kā viņi attīsta šo zemes gabalu.**

L. Auziņa: Mēs atkal atgriezamies pie tā, ka tā ir lokāla plānošana, jo citādi ir ļoti grūti noteikts zemes gabalu, kurš ir ietekmēts un kā izdalīt un kā ietver tajā brīdī, kad cilvēki pērk vienu gabalu no kāda cita.

J. Laicāns: Svarīgi apzināties, ka jābūt ir institūcijai, kas redz, kā tas attīstās un to koordinē. Diemžēl pašvaldības līdzekļi droši vien būs ierobežoti, nevarēs visos rajonos izbūvēt komunikācijas un veikt inženiertehnisko sagatavošanu vai pretplūdu pasākumus. Jādomā ir par sistēmu, kā to finansēt.

L. Auziņa: Vai varētu būt tā, ka pašvaldības atbildība ir šī plānošana un, piemēram, pretplūdu pasākumu būvniecība, jo tā ir likumā noteiktā kārtība pašvaldības funkcija. Bet papildus pasākumu veikšana konkrētā sateces baseinā, atrunāt, kas ir konkrētā sateces baseina plāna pašvaldības funkcija un kas ir privātīpašnieka veicamie pasākumi. Vai tā tas varētu būt?

J. Laicāns: Es domāju, ka pašvaldībai noteikti ir jāuzņemas koordinācijas funkcija un šo lokālpānojomu un meliorācijas pretplūdu un gruntsūdens līmeņa regulēšanas pasākumu izstrāde. Pēc tam ir jādomā, par kādiem līdzekļiem to realizēt, un kas ir tā institūcija, kas to realizē. Pašvaldībai noteikti ir jābūt iniciatīvai izdomāt – mēs attīstām šo teritoriju, tad izstrādājam konkrētos plānus un pēc plāna sekojam. Par kādu naudu finansēt šo plānu izstrādi un pašu būvniecību, tas ir smagākais jautājums.

M. Jansons: Varbūt var no Latvenergo “Sadales tīkli” ņemt piemēru, ja tur ir viens pionieris, kurš spiest pa lielu naudu uzlikt transformatoru, lai dabūtu sev pieslēgumu – ja pēc tam pieslēdzas citi, viņš dabū atmaksu no “Latvenergo”, daļu naudas, jo viņš ir uzlicis ne tikai sev, bet vēl 100 lietotājiem. **Varbūt, ka to var izvērst uz kanalizācijām un ūdens vadiem, arī meliorāciju.**

J. Lejnieks: Pievienojos abiem iepriekšējiem runātājiem. Pilsētai ir burvīga iespēja šos abus priekšlikumus izvērst piedāvājumā dabas liegums “Vecdaugava”. Apbūvējot applūstošo teritoriju Mangaļsalas pusē, kur tiešām nāks tas pionieris un teiks, ka meliorācija ir baigi sarežģīta, es labāk uzbēršu savu gruntsgabalu, tad nākošie būs spiesti darīt to pašu. Un tiešām tās dabas vērtības tur pazudīs. Šajā gadījumā vajadzēja kaut kādu monitoringu noteikt, jo, skatoties plānā, tur ir samērā daudz parceses. Tas nozīmē, ka apbūve iespējama tikai tad, ja vienlaicīgi tiek izplānota un sakārtota meliorācijas lieta, zinām, cik tas maksā. Un, kā minēja, ja to dara pirmais investors, viņš saņem proporcionāli atpakaļ šo naudu. Ja to dara pilsēta, tas ir tehnikas jautājums.

L. Auziņa: Jāmin, ka Vecdaugavas gadījumā primāri ir slūžu jautājums, kas ir jāīsteno pašvaldībai un pēc tam var skatīties, kāda ir grunts situācija

I. Purmale: Paldies visiem par ieguldīto laiku un darbu.

I.Purmale sniedz informāciju par plānoto sabiedrības iepazīstināšanu ar 11 tematiskajiem plānojumiem un turpmāko jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes gaitu.

Sanāksme tiek slēgta plkst.11.30

Sanāksmes vadītāja,
Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta
Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja,
direktora vietiece pilsētvides attīstības jautājumos

I. Purmale

Sanāksmes protokolētāja,
Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta
Pilsētvides attīstības pārvaldes Teritorijas plānojuma nodaļas
Galvenā projektu vadītāja sabiedrības līdzdalības jomā

S. Kalvīte